

BirdLife Suomi ry BirdLife Finland rf
Annankatu 29 A 16, 00100 HELSINKI
Puh. (09) 4135 3300, fax (09) 4135 3322
toimisto@birdlife.fi - www.birdlife.fi

Vastaanottaja:
Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Asia: Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi metsästysasetuksen muuttamisesta 3/01.02/2019 (päiväys 14.1.2019)

BirdLife kiittää ministeriötä lausuntopyynnöstä.

Lausumme ainoastaan asetuksen 25 a §:n muutosehdotuksesta.

Naakan rauhoitus purettiin vuonna 2018. Lainmuutoksen yhteydessä lajille ei säädetty muiden rauhoittamattomien lajien tapaan kevätmuutto- ja lisääntymiskauden kattava rauhoitusaikaa.

Ministeriö esittää asetusluonnoksessa naakan lisäämistä 25 a §:än ja naakan rauhoitusajaksi 1.5.-10.7.

Pidämme naakan rauhoitusajan asettamista välttämättömänä. Ministeriön esitys naakan rauhoitusajaksi (1.5.-10.7.) on kuitenkin riittämätön ja lintudirektiivin vastainen. Naakan rauhoitusajan tulee olla 1.3.-31.7., jotta EU-lainsäädännön vaatimukset täyttyvät ja muiden lajien pesinnälle aiheutuva häiriö vältetään.

Perustelut

Lintudirektiivin 7 artiklassa määritellään metsästyksen, joksi myös rauhoittamattomien lajien tappaminen luetaan, reunaehdot. Reunaehtoien mukaan mitään lajeja ei saa metsästää niiden lisääntymisaikana eikä kevätmuuttoaikana.

EU:n komission ohjeessa lintudirektiivin mukaisesta metsästyksestä¹ todetaan muun muassa, että:

- Muuttavia lajeja ei saa metsästää niiden lisääntymiskauden aikana tai niiden palatessa pesimäalueilleen (komission ohje kohta 2.5.2.)
- Lisääntymiskausi alkaa pesimäpaikoille asettumisesta tai paikkalinnuilla, joilla pesimäpaikoille asettuminen on vaikeaa todeta, pesän rakentamisesta (komission ohje kohta 2.5.11.)
- Lisääntymiskausi päättyy siihen, kun nuoret linnut saavuttavat täydellisen lentokyvyn. Lajeilla, jotka ovat täydellisen lentokyvyn saavuttaessaan riippuvaisia emon huolenpidosta (kuten varislinnut), lisääntymiskausi katsotaan päättyvän, kun vanhempien huolenpidon lakkaaminen ei merkittävästi heikennä nuorten lintujen selviämismahdollisuuksia (komission ohje kohta 2.5.12.)
- Rauhoituksen on oltava täydellinen, eikä sitä voi rajoittaa esimerkiksi osaan lajin kannasta (komission ohje kohta 2.5.3.).

¹ http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/hunting/docs/hunting_guide_fi.pdf

Kaikkien Suomessa esiintyvien lintudirektiivin liitteen 2 lajien kevätmuutto- ja lisääntymiskaudet on määritelty EU:n metsästysaikojen perusteet (key concepts) –dokumentissa². Siinä naakan lisääntymiskaudeksi Suomessa on määritelty 20.4.–20.7. ja kevätmuuttokaudeksi 1.3.–30.4. Kyseisen dokumentin mukaiset EU-lainsäädännön vaatimukset täyttyvät, kun naakan rauhoitusajaksi asetetaan vähintään 1.3.–20.7.

EU:n metsästysaikojen perusteet -dokumentti on naakan kevätmuuton ajoittumisen osalta varsin hyvin linjassa nykytietojen kanssa, mutta lisääntymisaika ei sisällä pesänrakennusaikaa ja sitä tulisi tämän vuoksi täydentää. Tällä puutteella ei ole kuitenkaan asetusmuutoksessa merkitystä, koska rauhoitusajan alkaminen määräytyy naakalla kevätmuuton alkamisen perusteella, koska Suomen naakkakannasta suuri osa on muuttolintuja. Suomen rengastusatlaksen mukaan valtaosa nuorista naakoista muuttaa, ja talvehtimisen painopiste on Tanskassa. Vanhoista naakoista ilmeisesti melko suuri osa talvehtii Suomessa.

Ministeriö esittämä naakan rauhoitusajan loppuminen jo 10.7. poikkeaa huomattavasti muista 25a §:ssä mainituista rauhoittamattomiksi säädetyistä lajeista, joiden kaikkien lisääntymisaikainen rauhoitus jatkuu 31.7. saakka.

Ampuminen häiritsee linnustoa. Häiriö on erityisen haitallista pesimäaikaan, koska ampumista pelästävien emojen poikaset ja pesissä olevat munat ovat suojaamattomina suuressa riskissä jäädä petojen saaliiksi. Naakkojen ampuminen jo heinäkuun 11. päivä alkaen aiheuttaa riskin muiden lintulajien pesinnälle ja suojelulle. Heinäkuun toisella kolmanneksella valtaosalla lintulajeja pesinnät ovat kesken. Rauhoitusajan jatkaminen muiden rauhoittamattomien lajien tavoin heinäkuun loppuun vähentää huomattavasti ampumisesta muiden lajien pesinnälle ja suojelulle aiheutuvia haittoja. Myös rauhoitusajan aloittaminen vasta 1.5. aiheuttaa huomattavan riskin useiden aikaisin pesintänsä aloittavien lintulajien pesinnän onnistumiselle. Pesien hylkäysriski on suurin pesimäkauden alussa.

Lakimuutoksen vaikutusten arvioinnissa ei ole millään tavalla käsitelty naakan muita rauhoittamattomia lajeja selvästi myöhemmin alkavaksi ja aikaisemmin päättyväksi ehdotetun rauhoitusajan ja sitä kautta lintujen pesimäaikaisen ampumisen vaikutusta muihin lintulajeihin ja niiden pesintään.

Naakan kevätmuutto- ja lisääntymiskauden ajoittuminen viime vuosien lintuhavaintoaineiston perusteella

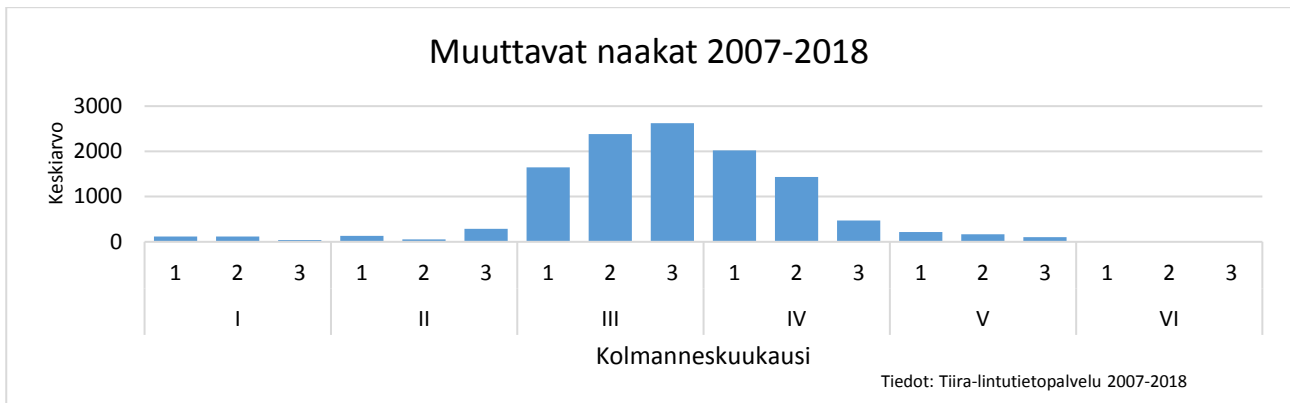
BirdLife Suomi ylläpitää Tiira-lintutietopalvelua, jonka havainnot ovat rekisteröityneiden käyttäjien avoimesti tarkasteltavissa. Järjestelmään on kirjattu vuosilta 2007-2018 noin 91 300 naakkahavaintoa. Olemme alle koonneet ministeriön avuksi yhteenvetoa siitä, miten kevätmuutto- ja lisääntymiskausi ajoittuvat Tiira-lintutietopalvelun aineiston perusteella.

Syksyllä naakat muuttavat varsin kapeaa reittiä lounaaseen ja siksi varsinkin Ahvenanmaalla havaitaan lokakuussa erittäin voimakasta syysmuuttoa. Esimerkiksi syksyllä 2013 Hammarlandissa Signilskärin lintuasemalla laskettiin lähes 150 000 muuttavaa naakkaa, joista viitenä päämuuttopäivänä yhteensä yli 100 000.

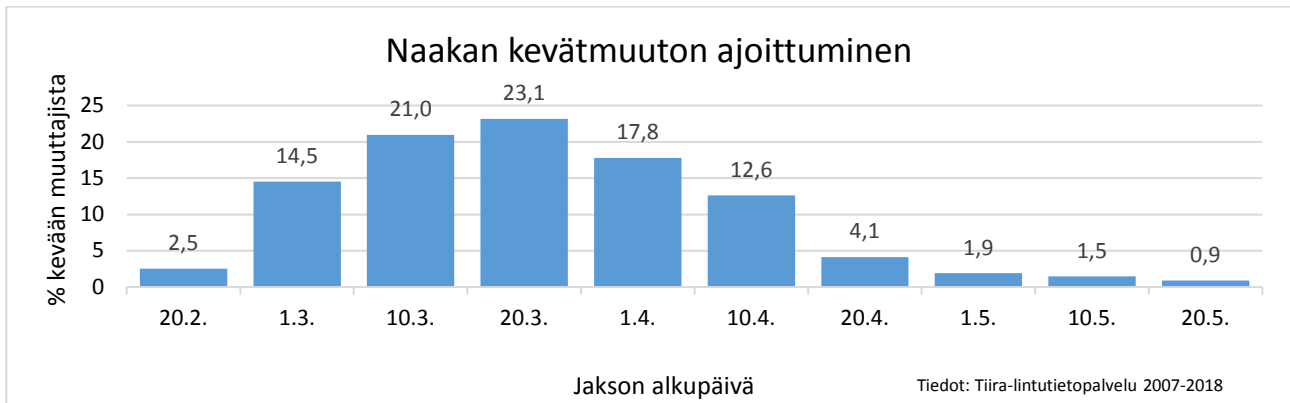
Keväällä naakka on yksi aikaisimpia muuttolintulajeja. Sen kevätmuutto ajoittuu syysmuuttoa pidemmälle ajanjaksolle, eikä se ole samaan tapaan maantieteellisesti tai ajallisesti keskittynyttä kuin syysmuutto. Tiira-lintutietopalvelun aineiston mukaan naakan kevätmuutto alkaa keskimäärin helmikuun viimeisellä kolmanneksella ja päättyy toukokuun aikana (kuva 1.). Muuttajien määrä on helmikuun kolmannella kolmanneksella 2,5 % kevätmuuttokauden (20.2.–31.5.) summasta ja toukokuun kahdella viimeisellä kolmanneksella yhteensä 2,4 % muutosta (kuva 2.). Päämuuttokausi on kolmanneskuukausina tarkastellen 1.3.-19.4.

---

² http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/hunting/key_concepts_en.htm

Kuva 1.: Muuttolennessa havaittujen naakkahavaintojen yksilömäärän jakautuminen tammi-kesäkuussa. Kuva osoittaa muuton käynnistyvän helmikuun kolmannella kolmanneksella ja päättyvän kesäkuuhun mennessä..

Kuva 2. Naakan kevätmuuton (20.2.–31.5.) jakautuminen Tiira-lintutietopalvelun vuosien 2007–2018 havaintojen mukaan. Kuva osoittaa, että naakan päämuutto ajoittuu 1.3 ja 19.4 väliselle ajalle.

Tiiraan kirjattujen havaintojen mukaan naakat käyvät pesillä myös talvella. Pesimäkoloilla ja –pöntöissä käyntejä ja pesäkolon puolustamista on raportoitu säännöllisesti tammi–helmikuulta. Tällaisten havaintojen määrät kasvavat selvästi helmikuun viimeiseltä kolmannekselta alkaen.

Havaintoja, joissa on todettu naakkojen rakentavan pesää, on raportoitu säännöllisesti maaliskuun toiselta kolmannekselta alkaen. Pesänrakennushavainnot eivät sijoitu vain eteläisimpään Suomeen, vaan pesänrakennusta on todettu esimerkiksi 18.3.2015 Ylitorniossa. Pesänrakennus on kiistanon merkki pesinnän alkamisesta myös sellaisilla yksilöillä, jotka talvehtivat (komission ohje kohta 2.5.11).

Tiiraan kirjattujen havaintojen perusteella ei pysty päättelemään lisääntymiskauden päättymistä tai sitä, missä vaiheessa vanhempien huolenpidon ja/tai ruokkimisen lakkaaminen ei merkittävästi heikennä nuorten lintujen selviämismahdollisuuksia (komission ohje kohta 2.5.12.). Havaintoja, joista tämä olisi pääteltävissä, on kirjattu liian vähän johtopäätösten tekemiseksi.

Yhteenveto

Edellä esiin tuomaamme viitaten esitämme, että ministeriö muuttaa naakan rauhoitusajaksi 1.3.-31.7.

BirdLife Suomen puolesta 22.2.2019

Aki Arkiomaa, toiminnanjohtaja

Lisätietoja: Teemu Lehtiniemi, suojelu- ja tutkimusjohtaja, teemu.lehtiniemi@birdlife.fi, 0400 749 786